

1 TECHNOLOGICKÁ A EKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA KRYPTOAKTÍV

V tejto kapitole je predstavený úvod do technológie, ktorá inherentne súvisí s existenciou kryptoaktív. Táto kapitola sa nezameriava na detailný technický výklad, ale uvádzajú sa v nej základné prvky, ktoré sú nevyhnutné pre pochopenie podstaty a mechanizmov fungovania kryptoaktív a ktoré sa javia ako kľúčové pre pochopenie príslušných daňových, účtovných a niektorých právnych rámcov.

S trochou nadhľadu možno konštatovať, že kryptoaktíva spájajú tri samostatné a plno formátové vedecké oblasti, a to:

- informačné technológie,
- matematiku (kryptografiu) a
- ekonómiu – a vytvárajú tak novú formu digitálnych aktív.

Tieto technologické komponenty sa zároveň premietajú do ekonomických, účtovných a daňových nadväzností, ktoré sú predmetom tejto publikácie. Preto ich základné porozumenie je vo všeobecnosti kľúčové nielen pre pochopenie samotného fungovania kryptoaktív, ale aj pre správnu aplikáciu účtovných a daňových pravidiel, ktoré sa na ne vzťahujú.

Ak by sa mala tomuto novému fenoménu prisúdiť nejaká odlišujúca vlastnosť, pre benefit laika, tak je to skutočnosť, že kombinácia decentralizovanej databázy, kryptografie a konsenzuálnych mechanizmov overovania transakcií má umožňovať bezpečné, transparentné a decentralizované fungovanie kryptoaktív bez potreby centrálného sprostredkovateľa. To predstavuje zásadný rozdiel oproti tradičnému finančnému systému.

V tejto publikácii sa bude venovať pozornosť pojmu kryptoaktívum. Tento pojem už má v súčasnosti svoj legálny obsah. Ten sa nenachádza priamo v slovenských právnych predpisoch, ale slovenské právo využíva výsadu členstva SR v EÚ, čo sa prejavuje jednoduchou odvolávkou na legálnu definíciu, ktorú obsahuje nariadenie MiCA (z angl. *Markets in Crypto-assets*).¹ Uvedené nariadenie pojem kryptoaktívum definuje ako „digitálne vyjadrenie hodnoty alebo práva,

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1114 z 31. mája 2023 o trhoch s kryptoaktívami („MiCA“). Dostupné na internete: <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32023R1114>>.

ktoré možno prevádzkať a elektronicky uchovávať použitím technológie distribúovanej databázy transakcií alebo podobnej technológie“.

Z definíčných znakov kryptoaktíva je zrejmé, že aktívum musí spĺňať nejaké obligatórne vlastnosti, aby mohlo byť považované za kryptoaktívum. Základnou vlastnosťou kryptoaktíva je to, že predstavuje digitálne vyjadrenie hodnoty. Toto aktívum teda nie je rozpoznateľné v objektívnom svete prostredníctvom svojho fyzického substrátu, ale existuje výsostne virtuálne. Zároveň kryptoaktívum musí byť umiestnené na DLT (z angl. *Distributed Ledger Technology*) alebo podobnej technológii. Ak sa to zúži iba na DLT, tak to nariadenie MiCA definuje ako „*informačný archív, v ktorom sa uchovávajú záznamy o transakciách a ktorý je zdieľaný naprieč a synchronizovaný v rámci súboru sieťových uzlov DLT využívaním mechanizmu konsenzu*“.

Ďalšou imanentnou vlastnosťou kryptoaktíva je možnosť prevodu. Za kryptoaktívum sa teda nepovažuje digitálne aktívum, ktoré nemožno previesť na inú osobu. Obsahom tejto publikácie nie je rozbor digitálnych aktív, ktoré nie sú prevoditeľné v rozsahu predpokladanom nariadením MiCA, a teda nie sú považované za kryptoaktíva v legálnom slova zmysle.²

1.1 Technológia

Technologickým základom kryptoaktív je **distribúovaná databáza**, známa pod označením **DLT**³. Ide o systém, v ktorom údaje o transakciách neuchováva a nezapisuje jedna centrálna autorita, ale sú rozdistribúované naprieč viacerými nezávislými účastníkmi siete (tzv. uzlami). Každý z týchto uzlov uchováva svoju kópiu „účetnej knihy“ a podieľa sa na jej aktualizácii a overovaní údajov.

DLT predstavuje technologický rámec, na ktorom fungujú rôzne typy decentralizovaných systémov.⁴ Najznámejším a najrozšírenejším typom DLT je **blockchain**, t. j. špecifická forma zápisu údajov do blokov, ktoré sú kryptograficky navzájom prepojené v reťazci. Každý blok obsahuje záznamy o transakciách

² Podľa nariadenia MiCA ide o také digitálne aktívum, ktoré možno uplatniť výlučne voči jeho emitentovi alebo osobe, ktorá ho ponúkla, a ktoré nie je technicky spôsobilé na priamy prenos medzi držiteľmi (recitál 17 nariadenia MiCA).

³ Táto publikácia sa venuje osobitne DLT a nie iným podobným technológiám, na ktoré odkazuje nariadenie MiCA.

⁴ OECD. 2020. *Taxing Virtual Currencies: An Overview of Tax Treatments and Emerging Tax Policy Issues*. Paris: OECD Publishing. [cit. 2025-06-28]. Dostupné na internete: <<https://www.oecd.org/tax/tax-policy/taxing-virtual-currencies-an-overview-of-tax-treatments-and-emerging-tax-policy-issues.htm>>.

2 PRÁVNA A REGULAČNÁ ÚPRAVA

Rozmach kryptoaktív výrazne predstihol súvisiaci legislatívny vývoj nielen vo svete, ale aj v slovenskej legislatíve. Tá nikdy neobsahovala autonómny pojem alebo legálnu definíciu kryptoaktíva. Aj keď sa v slovenskom práve v roku 2018 objavil pojem virtuálna mena⁴⁰, tento pojem a jeho obsahové vymedzenie vychádzalo z 5. AML smernice⁴¹.

Na úrovni EÚ bola reakciou na potrebu unifikácie a právnej istoty iniciatíva na prijatie nariadenia MiCA, ktoré ako prvé systematicky definuje kryptoaktíva a vytvára základný rámec pre ich reguláciu. Rovnako ako pri pojme virtuálna mena, aj pri pojme kryptoaktívum, ktorý nahradil v našom právnom poriadku pojem virtuálna mena, ide o pojem, ako aj obsahové vymedzenie pochádzajúce z práva EÚ (nariadenie MiCA).

Cieľom tejto kapitoly je poskytnúť prehľad o tom, ako sa kryptoaktíva definujú a regulujú v práve EÚ SR. Venovať sa bude nielen nariadeniu MiCA, ale aj iným relevantným formálnym prameňom práva.

2.1 Právna klasifikácia podľa práva EÚ

Právnu úpravu kryptoaktív v rámci práva EÚ možno rozdeliť do dvoch hlavných skupín. Prvú skupinu tvoria právne predpisy, ktoré sa problematike kryptoaktív venujú výslovne a zavádzajú pre ne osobitné regulačné pravidlá. Druhú skupinu predstavujú právne akty, ktoré pojem kryptoaktív sice výslovne nepoužívajú, avšak v dôsledku uplatnenia princípu technologickej neutrality sa ich vecná pôsobnosť vzťahuje aj na určité vzťahy spojené s kryptoaktívami.

V praxi tak existujú právne normy, ktoré kryptoaktíva regulujú priamo, ako aj normy, ktoré ich regulujú nepriamo, bez ich menovitého uvedenia. Medzi právne

⁴⁰ Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

⁴¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/843 z 30. mája 2018, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2015/849 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu („AML smernica“, z angl. *Anti-Money Laundering*).

predpisy, ktoré **priamo upravujú oblasť kryptoaktív** alebo na ňu cielene nadväzujú, patria najmä:

- **AML smernica** je právny rámec proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Je prvým predpisom EÚ, ktorý zaviedol pojem súvisiaci s kryptoaktívami, a to „virtuálna mena“. Explicitne ukladá povinnosti aj poskytovateľom služieb kryptoaktív.
- **DLT nariadenie**⁴² je pilotný režim, ktorý EÚ zaviedla na účely testovania a podpory technológie DLT (*blockchain* a pod.) vo vzťahu k finančným trhom. Tento režim umožňuje obchodným miestam a centrálnym depozitárom využívať DLT na obchodovanie, evidenciu a vyrovnanie transakcií s vybranými tokenizovanými finančnými nástrojmi, a to pri súčasnom zachovaní ochrany investorov a stability trhu (viac informácií v podkapitole 2.4.1 Tokenizované cenné papiere).
- **Nariadenie MiCA** predstavuje nový komplexný rámec pre vydávanie, ponuku a obchodovanie s kryptoaktívami, ktoré neboli zachytené inými predpismi práva EÚ a zároveň nie sú z pôsobnosti nariadenia MiCA explicitne vyňaté. Nevzťahuje sa však na tie kryptoaktíva, ktoré už patria do pôsobnosti iných regulácií, ako je napríklad MiFID II⁴³. Nariadenie MiCA zároveň stanovuje pravidlá nielen pre emitentov a obchodníkov s kryptoaktívami, ale aj pre poskytovateľov služieb kryptoaktív (*CASP*, z angl. *Crypto-Asset Service Providers*) (viac informácií v podkapitole 2.2 Nariadenie MiCA).
- **TFR nariadenie**⁴⁴, ktorého hlavným cieľom je zvýšiť transparentnosť a dohľad nad finančnými prevodmi, a to aj v prípade kryptoaktív. Nariadenie rozširuje pravidlá, ktoré sa pôvodne vzťahovali výlučne na prevody fiat peňazí, a zavádza tzv. *travel rule* aj pre vybrané transakcie s kryptoaktívami. Zameriava sa predovšetkým na poskytovateľov služieb kryptoaktív podľa nariadenia MiCA a na poskytovateľov platobných služieb podľa smernice PSD2⁴⁵,

⁴² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/858 z 30. mája 2022 o pilotnom režime pre trhové infraštruktúry založené na technológii distribuovanej knihy (DLT) („DLT nariadenie“).

⁴³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/ („MiFID II“, z angl. *Markets in Financial Instruments Directive II*).

⁴⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1113 z 31. mája 2023 o informáciách sprevádzajúcich prevody prostriedkov a niektorých kryptoaktív a určitých kryptoaktív a o zmene smernice (EÚ) 2015/849 („TFR nariadenie“, z angl. *Transfer of Funds Regulation*).

⁴⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES („PSD2“, z angl. *Payment Services Directive 2*).

3 ÚČTOVNÍCTVO

Keďže v podmienkach SR sú ekonomickými vlastníkmi kryptoaktív najmä obchodné spoločnosti, ktoré účtujú podľa postupov účtovania pre podnikateľov v sústave podvojného účtovníctva,¹¹⁰ táto kapitola sa sústreďuje na účtovanie transakcií s kryptoaktívami podľa týchto účtovných predpisov. Nie je tak ambíciou tejto kapitoly venovať sa účtovným predpisom vzťahujúcim sa na regulované subjekty, ako sú napríklad poskytovatelia služieb kryptoaktív alebo subjekty kolektívneho investovania, ktoré postupujú podľa osobitných účtovných predpisov.

Východiskovým rámcom sú najmä tieto **právne predpisy**:

- zákon o účtovníctve,
- postupy účtovania,
- zákon o dani z príjmov, ktorý je aplikovaný doplnkovo pre určenie daňových dôsledkov účtovných prípadov.

Pojem **účtovná jednotka** v tomto kontexte označuje najmä obchodnú spoločnosť, ale aj inú právnickú alebo fyzickú osobu účtujúcu v sústave podvojného účtovníctva pre podnikateľov podľa § 1 ods. 1 písm. a) zákona o účtovníctve.¹¹¹

Ako už bolo uvedené v predchádzajúcich kapitolách, jednou z podkategórií kryptoaktív sú **tokeny elektronických peňazí** (t. j. **EMT**, z angl. *E-Money Tokens*). Ich cieľom je zachovanie stabilnej hodnoty prostredníctvom naviazania na jednu konkrétnu menu fiat peňazí. V praxi ide o stablecoiny, ktoré sú kryté spravidla americkým dolárom. Najznámejšími príkladmi sú USDT (tether) a USDC (USD Coin), ktoré sú navrhnuté tak, aby ich hodnota kolísala čo najmenej a približovala sa čo najbližšie hodnote 1 USD.

¹¹⁰ Opatrenie Ministerstva financií SR č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov.

¹¹¹ Špeciálne sa uvádzajú pravidlá aj pre mikro účtovné jednotky, ktoré môžu byť odlišné. Mikro účtovná jednotka je účtovná jednotka, ktorá spĺňa za dve po sebe bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobia aspoň dve z nižšie uvedených podmienok a zároveň sa nerozhodla postupovať ako malá účtovná jednotka:

- celková suma majetku nepresiahla 450 000 eur,
- čistý obrat nepresiahol 900 000 eur,
- priemerný prepočítaný počet zamestnancov počas účtovného obdobia nepresiahol 10.

Od 1. januára 2025 totiž účtovné predpisy výslovne rozlišujú medzi EMT a ostatnými kryptoaktívami. EMT tak majú odlišný účtovný režim, oceňovanie a vykazovanie. Pravidlá pre účtovanie EMT sa uvádzajú v tejto kapitole, avšak daňové dopady týchto tokenov sú rozpracované samostatne v podkapitole 6.1 Stablecoiny EMT.

Zároveň účtovné predpisy od roku 2025 do určitej miery reflektujú **klasifikáciu kryptoaktív podľa ich primárnej ekonomickej funkcie**. Okrem EMT sa prijali osobitné pravidlá aj pre úžitkové tokeny¹¹², ktorých ekonomická podstata sa líši od iných kryptoaktív. Naproti tomu investičné tokeny zatiaľ v účtovnej úprave výslovne upravené nie sú a účtujú sa podľa všeobecných pravidiel, ktoré platia pre ostatné kryptoaktíva.

3.1 Vykazovanie kryptoaktív v účtovníctve

S výnimkou EMT sa kryptoaktíva v účtovníctve štandardne klasifikujú ako **krátkodobý finančný majetok**¹¹³. Účtovná jednotka o nich účtuje najmä v prípadoch, ak ide o:

- odplatné nadobudnutie kryptoaktív,
- nadobudnutie kryptoaktív formou odmeny pri overovaní transakcií v sieti kryptoaktíva ku dňu výmeny za iný majetok alebo službu,
- kryptoaktíva nadobudnuté výmenou za iné kryptoaktívum alebo
- bezodplatné nadobudnutie kryptoaktív.

Prírastok a úbytok kryptoaktív sa účtuje najmä **na účte 258 – Kryptoaktíva**, prípadne na inom účte účtovnej skupiny 25 – Krátkodobý finančný majetok, ktorý si účtovná jednotka vytvorí vo svojom účtovom rozvrhu.

Analytická evidencia sa vedie minimálne:

- podľa jednotlivých druhov kryptoaktív (napr. BTC, ETH, SOL),
- osobitne pre kryptoaktíva nadobudnuté overovaním transakcií v sieti (ťažba a *staking*) ku dňu výmeny za iný majetok alebo službu,
- podľa umiestnenia a typu úschovy príslušného kryptoaktíva,
- prípadne podľa ďalších kritérií.

¹¹² Definičné postupy účtovania odkazujú na definíciu úžitkového tokenu v nariadení MiCA.

¹¹³ V praxi sa vyskytujú prípady, keď sú kryptoaktíva účtované ako dlhodobý finančný majetok alebo ako zásoby. Takýto postup je vo všeobecnosti v rozpore s postupmi účtovania a je obhájitelný len za predpokladu, že účtovná jednotka je schopná preukázať, že aplikácia postupov účtovania by v jej konkrétnom prípade viedla k rozporu so zákonom o účtovníctve, najmä so zásadou verného a pravdivého zobrazenia.

4 DAŇ Z PRÍJMOV

Zdaňovanie príjmov z kryptoaktív predstavuje kľúčovú oblasť, ktorá sa dotýka tak fyzických, ako aj právnických osôb. Od roku 2024 (vrátane) došlo k relatívne zásadnejším zmenám v slovenských právnych predpisoch, a to najmä v dôsledku potreby implementovať nariadenie MiCA a k určitým metodologickým spresneniam. Vo svojej podstate však nešlo o reformné snahy, ale o kozmetické úpravy primárne spôsobené vplyvom práva EÚ (napríklad zavedenie pojmu kryptoaktívum namiesto virtuálnej meny) a zaplátavanie zjavných dier. Jednou z nich bola aj absencia vstupnej ceny pri nadobudnutí kryptoaktíva výmenou za dodanie tovaru alebo služby. Išlo o zmenu, po ktorej autori tejto publikácie volali už dlhšie.¹¹⁸ Obdobne aj pri zdaňovaní *stakingu*¹¹⁹.

V súčasnom právnom rámci sú pravidlá zdaňovania vo všeobecnosti podobné ako pri iných druhoch majetku. Daňovník zdaňuje len realizovaný zisk, teda rozdiel medzi príjmom z predaja alebo výmeny a vstupnou cenou kryptoaktíva uplatnenou ako daňový výdavok. Samotné držanie kryptoaktíva nie je predmetom dane, a to bez ohľadu na to, či dochádza k rastu reálnej hodnoty kryptoaktíva a daňovníkom je fyzická alebo právnická osoba. Predmet dane je však aj výmena kryptoaktíva za akékoľvek iné kryptoaktívum, tovar alebo službu.

Zákon o dani z príjmov rozlišuje zdaňovanie u fyzických osôb (§ 5 až § 11) a u právnických osôb (§ 12 a nasl.). U fyzických osôb je dôležité rozlíšiť, či ide o nepodnikateľa s ostatnými príjmami alebo o podnikateľa, ktorý má príjmy z kryptoaktív generované z podnikateľskej aktivity. U právnických osôb sa vychádza z účtovníctva, pričom osobitne sa posudzuje uznateľnosť daňových výdavkov a obmedzenia pri uplatňovaní daňovej straty.

Špecifickú úlohu zohráva aj medzinárodný aspekt, ako je napríklad určenie daňovej rezidencie daňovníka a aplikácia zmlúv o zamedzení dvojitého zdaňovania. Vzhľadom na to, že kryptoaktíva sú ľahko prenositeľné cez hranice, je

¹¹⁸ HIGHGATE. 2022. *Dvojité zdanenie pri platbe kryptomenou*. Článok na portáli Highgate.sk [online]. [cit. 2025-11-06]. Dostupné na internete: <<https://highgate.sk/dvojite-zdanenie-pri-platbe-kryptom-peter-varga-a-vladimira-macuhova-prednasali-na-metodických-dnoch-slovenskej-komory-danovych-poradcov/>>.

¹¹⁹ MAČUHOVÁ, V. – VARGA, P. 2022. Kryptoaktíva a dane: Zdaňovanie stakingu v kontexte filozofických princípov, na ktorých je slovenské daňové právo postavené. In *Bulletin Slovenskej komory daňových poradcov*. 2022, č. 1, s. 8-11. ISSN 2644-688X.

správne nastavenie daňovej rezidencie a posúdenie príjmov zo zahraničia dôležitou časťou analýzy zdaňovania konkrétnej osoby a takisto aj predmetom sofistikovaných, ako aj menej sofistikovaných zákonných aj nezákonných daňovo optimalizačných štruktúr.

Cieľom tejto kapitoly je poskytnúť komplexný a zrozumiteľný prehľad zdaňovania príjmov z kryptoaktív, rozlíšiť pravidlá pre fyzické a právnické osoby, poukázať na prepojenie s účtovníctvom a upozorniť na vybrané praktické problémy, ktoré vyplývajú z rozdielov medzi daňovou a účtovnou úpravou. Cieľom tejto kapitoly tak nie je nachádzať optimalizačné schémy alebo upozorňovať na zákonnosť, resp. nezákonnosť niektorých optimalizačných praktík. To je predmetom individuálneho právneho a daňového poradenstva.

4.1 Prehľad zdaňovania príjmov z kryptoaktív

Táto časť dáva základný rámec zdaňovania príjmov z kryptoaktív v SR. Poukazuje na rozdiely medzi fyzickými a právnickými osobami, a to najmä v uplatňovaných sadzbách dane, v poistnom a v spôsobe vedenia účtovníctva a evidencie.

Popri týchto rozdieloch je však potrebné rozobrať aj prvky, ktoré sú spoločné pre všetkých daňovníkov. Patrí sem predovšetkým určenie okamihu vzniku zdaniteľného príjmu, povinnosť viesť primeranú evidenciu transakcií a pravidlá pre stanovenie základu dane.

4.1.1 Porovnanie spôsobu zdanenia a daňových sadzieb

Fyzické osoby

Príjmy z nakladania s kryptoaktívami, t. j. z nákupu a predaja mimo podnikania, sa zaraďujú medzi tzv. **ostatné príjmy podľa § 8** ods. 1 písm. t) zákona o dani z príjmov. Od roku 2026 sa zavádza štvorstupňová progresia dane, ktorá je naviazaná na násobky životného minima, pričom pre rok 2026 pri príjmoch:

- do 43 975 eur je sadzba 19 %,
- od 43 975 eur do 60 388 eur je 25 %,

5 OSTATNÉ DANE – DPH A DAŇ Z FINANČNÝCH TRANSAKCIÍ

Kryptoaktíva ako nové formy digitálneho majetku a platobných prostriedkov vyvolali v ostatnom desaťročí intenzívne diskusie aj v oblasti nepriamych daní. Osobitne problematická sa ukazuje ich klasifikácia a posúdenie z hľadiska DPH, ktorá je koncipovaná ako všeobecná daň z konečnej spotreby. Transakcie s kryptoaktívami môžu nadobúdať rôzne formy: od úhrad za tovary a služby, cez výmenu za fiat peniaze, až po špecifické služby ako úschova alebo investovanie. Otázky ich zdanenia sa riešia v rámci EÚ nielen na úrovni Súdneho dvora EÚ (napr. vec *C-264/14 Hedqvist*), ale aj v rámci Výboru pre DPH („**Výbor pre DPH**“, angl. *VAT Committee*)¹⁸⁸ zriadeného v rámci EÚ, a cez metodické usmernenia členských štátov EÚ.

Táto kapitola sa venuje aktuálnym výkladom a prístupom k uplatňovaniu DPH na kryptoaktíva, najmä so zreteľom na:

- platobnú funkciu kryptoaktív a jej vplyv na uplatňovanie DPH;
- aplikáciu oslobodení od DPH od dane pri služba výmeny/zmenárenskej činnosti a úschove a správy kryptomien;¹⁸⁹
- praktické dôsledky pre podnikateľské subjekty pri prijímaní platieb v kryptomenách;
- pretrvávajúce otázky, napríklad pri ťažbe a *stakingu*.

Záver kapitoly sa stručne venuje aj aplikácii dane z finančných transakcií na platby s kryptoaktívami.

¹⁸⁸ EURÓPSKA KOMISIA. VAT Committee – Taxation and Customs Union. [online]. [cit. 2025-09-30]. Dostupné na internete: <https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation/vat/vat-expert-group-veg/vat-committee_en>.

¹⁸⁹ DPH predpisy používajú termín „kryptomeny“, nie „kryptoaktíva“. Kryptomeny pritom chápu ako podskupinu kryptoaktív, ktorej primárnou funkciou je platobná funkcia. Detaily k tejto terminológii a jej dôsledkom pre DPH sa uvádzajú ďalej v texte.

5.1 Právna úprava DPH aspektov kryptoaktív

Základom úpravy DPH v súvislosti s transakciami s kryptoaktívami je smernica o DPH a jej interpretácia Súdny dvorom EÚ, najmä v prípade *C-264/14 Hedqvist*. V tomto rozhodnutí Súdny dvor EÚ zaujal kľúčové stanovisko k právnej kvalifikácii kryptomeny bitcoin pri jej výmene za fiat peniaze z hľadiska DPH, čím vytvoril judikatúrny základ pre ďalšiu právnu úpravu a usmernenia na úrovni EÚ aj členských štátov EÚ.

5.1.1 Rozsudok C-264/14 Hedqvist

Prípád sa týkal švédskeho občana Davida Hedqvista, ktorý plánoval poskytovať služby výmeny medzi fiat peniazmi (napr. švédska koruna) a bitcoinom, resp. inou virtuálnou menou.¹⁹⁰ Švédsky daňový úrad žiadal o výklad, či ide o zdaniteľnú službu a či je možné uplatniť oslobodenie od DPH aplikovateľné pre finančné služby podľa čl. 135 ods. 1 smernice o DPH.

Súdny dvor EÚ najskôr konštatoval, že bitcoin nemá povahu majetku, ale platidla podobného fiat peniazom:

„Po prvé treba konštatovať, že virtuálna mena s možnosťou obojstrannej výmeny „bitcoin“, ktorá bude v rámci výmenných transakcií vymenená za tradičné meny, nemôže byť považovaná za „hmotný majetok“ v zmysle článku 14 smernice o DPH, keďže ako uvádza generálna advokátka v bode 17 svojich návrhov, táto virtuálna mena nemá iný účel, ako je účel platidla.“ (bod 24)

*„To isté platí o tradičných menách, pokiaľ ide o peniaze používané ako zákonné platidlo (pozri v tomto zmysle rozsudok *First National Bank of Chicago*, C-172/96, EU:C:1998:354, bod 25).“ (bod 25)*

Ďalej k odpliatnosti poskytovania služieb výmeny mien uviedol:

„... medzi spoločnosťou pána Hedqvista a jej zmluvnými partnermi existuje synalagmatický právny vzťah, v rámci ktorého sa účastníci transakcie vzájomne zaväzujú odvieť sumy v určitej mene a prijať za ne protihodnotu vo virtuálnej mene s možnosťou obojstrannej výmeny, alebo naopak. Tiež sa uvádza, že táto spoločnosť bude odmeňovaná za poskytovanie služieb protihodnotou zodpovedajúcou rozdielu, ktorú zahrnie do výpočtu výmenného kurzu, za ktorý bude ochotná predávať a kupovať dotknuté meny.“ (bod 28)

¹⁹⁰ Pojem „virtuálna mena“ je predchodca pojmu „kryptoaktíva“.